

ODLUKA O NEPRIHVATLJIVOSTI

Datum usvajanja: 27. novembar 2013. god.

Slučaj br. 2013-01

I.

protiv

EULEX-a

Komisija za razmatranje ljudskih prava je na zasedanju 27. novembra 2013. godine sa sledećim prisutnim članovima:

G-đa Magda MIERZEWSKA, predsedavajući član
G-din Guénaél METTRAUX, član
G-đica Katja DOMINIK, član

Uz asistenciju

G-din John J. RYAN, viši pravni službenik
G-đica Joanna MARSZALIK, pravni službenik
G-din Florian RAZESBERGER, pravni službenik

Uzevši u obzir gore spomenutu žalbu, predstavljene u skladu sa Zajedničkom akcijom Saveta 2008/124/CFSP koja datira od 04. februara 2008. god., EULEX-ovim Konceptom odgovornosti koji datira od 29. oktobra 2009. god. o osnivanju Komisije za razmatranje ljudskih prava i Pravilnika o radu Komisije prema poslednjim izmenama od 15. januara 2013. godine,

Nakon većanja, donosi sledeću odluku:

I. postupak pred Komisijom

1. Slučaj je kod Komisije registrovan 24. januara 2013. godine. Podnosilac žalbe nije želeo/la da se njegovo/njeno ime iznosi u javnosti zbog lične bezbednosti.

II. ČINJENICE

Sledeće činjenice su proistekle iz informacija koje je podnosilac žalbe dostavio Komisiji.

2. Podnosilac žalbe tvrdi da je juna 2011. godine on/ona zajedno sa 617 građana iz opštine Klokot podneo žalbu protiv gradonačelnika te opštine. Peticija je bila upućena ministarstvu za lokalnu samoupravu i odnosila se na navode o korupciji protiv lokalnih zvaničnika.
3. U isto vreme, podnosilac žalbe je zajedno sa ostalim osobama u okružnom tužilaštvu u Gnjilanu podneo krivičnu prijavu o navodnoj korupciji protiv gradonačelnika Klokota. Podnosilac žalbe tvrdi da su oni obezbedili značajan broj dokaza „*potvrđujući zloupotrebu službenog položaja gradonačelnika opštine Klokot*”. Pored toga, podnosilac žalbe tvrdi da je sav relevantan materijal takođe podnet odeljenju za borbu protiv korupcije u policijskoj stanici u Gnjilane.
4. Slučaj se odnosi na navode o neopravdanoj dodeli novca u iznosu od oko 10,000 evra iz opštinske blagajne jednoj privatnoj kompaniji. Navodno je novac bio namenjen za projekat koji se odnosi na sađenje drveća i uređenje školskog igrališta. Podnosilac žalbe tvrdi da kompanija kojoj je plaćeno da pruži navedene usluge nikada to nije uradila.
5. Odlukom od 28. decembra 2012. godine, tim tužilaca mešovitog sastava od okružnog javnog tužioca u Gnjilanu i jedan EULEX-ov tužilac odlučili su da prekinu istragu povodom navoda. U odluci su pre svega rezimirani navodi meštana opštine o korupciji. Dalje se odluka odnosila na različite delove dokaza koji su bili uzeti tokom istrage. Tužilaštvo je prikupilo dokaze iz iskaza okrivljenih. Takođe su ispitali određen broj svedoka koji žive u toj opštini (B. B., J. J., Z. B., S. M., D. S., H. R., M. B., A. E., T. S., F. H. i Z. C.) i odredili su finansijske stručnjake da ispituju finansijske dokumente koji su u vezi sa ovim slučajem. Takođe su se obratili povodom neimenovanih stavki neimenovanih “fizičkih dokaza”.
6. Tužilaštvo je angažovalo određen broj veštaka da ispituju finansijske dokumente opštine kako bi utvrdili da li je počinjeno krivično delo “zloupotrebe službenog položaja ili vlasti”. U svojoj odluci koja datira od 28. decembra 2012. godine tužilaštvo je uzelo u obzir zaključak veštaka koji su utvrdili da su procedure nabavke rađene shodno zakonu o javnoj nabavci. Zaključili su da nije bilo prekršaja. Tužilac je takođe zatražio od veštaka da daju svoje mišljenje o tome da li je odabir ekonomskog operatera urađen u skladu sa zakonom o javnoj nabavci. Veštak je zaključio da je to bio slučaj ali da nije nastala nikakva novčana šteta po opštinu zbog dela na koje se žalilac žali.
7. Odluka tužilaca da prekinu istragu nije sadržala detaljan opis činjenica koje su utvrđene na osnovu dokaza.

8. Tužilaštvo je zaključilo, obazirući se generalno na dokaze koji su gore spomenuti, a naročito na mišljenja data od strane veštaka, da niko nije odgovoran za slučaj pošto se nikakvo krivično delo nije desilo.

III. ŽALBE

9. Podnosilac žalbe tvrdi da je on/ona, kao građanin opštine, zajedno sa 617 ostalih osoba koji su potpisali peticiju, direktno pogođen/i navodnim koruptivnim ponašanjem gradonačelnika i da su stoga njihova osnovna ljudska prava prekršena. Tačnije, podnosilac žalbe navodi da je javni novac za projekat sadnje drveća i uređenja školskog igrališta u opštini zloupotrebljen.

IV. ZAKON

10. Što se tiče suštinskog zakona, Komisija je ovlašćena da primenjuje instrumente za ljudska prava koji su navedeni u konceptu odgovornosti EULEX-a od 29. oktobra 2009. godine po osnivanju Komisije za razmatranje ljudskih prava. Od posebne važnosti za rad Komisije su evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i međunarodna povelja o građanskim i političkim pravima, koje određuju standarde za zaštitu ljudskih prava koji moraju biti garantovani od strane javnih organa vlasti u svim demokratskim pravnim sistemima.
11. Pre razmatranja osnovanosti žalbe Komisija mora da odluči da li da prihvati žalbu, uzevši u obzir kriterijume prihvatljivosti koji su određeni pravilom 29. u njihovom pravilniku o radu.

Koraci preduzeti od strane tužilaca EULEX-a

12. Komisija je već utvrdila da su postupci, tužilaca EULEX-a ili policije preduzeti tokom krivične istrage, deo izvršnog mandata EULEX-a na Kosovu i prema tome mogu se svrstati unutar sfere mandata Komisije (vidi, npr., [Z protiv EULEX-a](#), 2012-06, 10. april 2013. godine, u par. 32; [W protiv EULEX-a](#), 2011-07, 5. oktobar 2012. godine u par. 21; [Hoxha protiv EULEX-a](#), 2011-18, 23. novembar 2011. godine u par. 22. i [Slobodan Martinovic protiv EULEX-a](#), 2011-13, 23. novembar 2011. godine u par. 16)
13. Komisija je dalje konstatovala da postupci ili propusti od strane tužilaca tokom istražne faze krivičnog postupka ne mogu se smatrati da su urađeni u smislu "sudskog postupka" (vidi [Thaqi protiv EULEX-a](#), 2010-02, 14. septembar 2011. godine, par. 64). U tom pogledu, Komisija konstatuje da "*postupci ili propusti tužilaca EULEX-a [...] pre podizanja optužnice mogu pasti unutar sfere izvršnog mandata EULEX-a*" (vidi [Z protiv EULEX-a](#), 2012-06, 10. april 2013. godine, u par. 33; [Thaqi protiv EULEX-a](#), 2010-02, 14. septembar 2011. godine u par. 93). Prema tome, Komisija je zadovoljna sa time da ima nadležnost da ispita ovaj slučaj.

14. Komisija konstatuje da je tužilaštvo prikupilo dokaze od različitih izvora, kroz ispitivanja svedoka i od finansijskih stručnjaka kao o preko pregleda ne identifikovanih fizičkih dokaza.
15. Ali ipak, Komisija napominje da odluka tužioca koja datira od 21. decembra 2012. godine ne omogućuje Komisiji da utvrdi koje su činjenice utvrđene od strane tužilaštva na osnovu njima dostupnih dokaza. Na primer, nisu urađena nikakva zapažanja o činjenicama o tome da li je drveće u stvari posađeno kao što je planirano i da li je školsko igralište uređeno ili nije. U suštini nijedan drugi nalaz nije urađen povodom činjenice o optužbama za korupciju. Niti je objašnjeno kako su odredbe suštinskog zakona primenjene od strane tužilaštva povodom okolnosti slučaja i koje je obrazloženje koje je dovelo tužilaštvo do njihove pravne procene da nije počinjen nijedan krivični prekršaj.
16. Pored toga, uprkos određenim nedostacima koje je Komisija primetila u odluci tužioca da se prekine istraga, Komisija konstatuje da, shodno članu 25, paragraf 1. iz svog pravilnika o radu, može jedino da ispita žalbe od strane osoba koje tvrde da su žrtve kršenja ljudskih prava od strane EULEX-a na Kosovu a tokom sprovođenja svog izvršnog mandata u sektorima pravosuđa, policije i carine. Komisija će se obratiti u daljem tekstu povodom ovog pitanja.

Status žrtve

17. U vezi sa ovim, Komisija konstatuje da podnosilac žalbe tvrdi da je žrtva navodnog koruptivnog ponašanja gradonačelnika opštine u kojoj on/a živi. Komisija konstatuje da tvrdnja o korupciji nije bila rešena već je u stvari odbačena od strane nadležnih organa.
18. Nakon nedavnog usvajanja određenog broja međunarodnih dokumenata (primeri radi poređenje su ([cross-regional statement](#)) među-regionalna izjava o korupciji i ljudskim pravima doneta na 20-om zasedanju Saveta za ljudska prava u ime 134 države), uključujući i konvenciju Ujedinjenih Nacija protiv korupcije ([United Nations Convention against Corruption](#)), Komisija prepoznaje ozbiljnost problema i pretnji koje nameće korupcija na stabilnost i bezbednost društva, podrivajući institucije i demokratske vrednosti, moralne vrednosti kao i pravdu.
19. Komisija dalje potvrđuje da u određenim situacijama korupcija zaista može da dovede ili da uključi pretnju na efektivno uživanje u ljudskim pravima. Komisija naglašava da korupcija, ukoliko podriva vladavinu prava i poverenje građana u efikasnost pravnog sistema, može da dovede do nepremostive prepreke za efikasno realizovanje i uživanje u ljudskim pravima.
20. Međutim, što se tiče značenja reči "žrtva", Evropski Sud za ljudska prava je našao u mnogo prilika da reč "žrtva" unutar značenja pomenute Konvencije označava osobu direktno pogođenu postupkom

ili propustom o kome je reč (vidi, među mnogim primerima, *Amuur protiv Francuske*, od 25. juna 1996. godine, par. 36, izveštaji o presudama i odlukama 1996-III).

21. Komisija u tom slučaju ne isključuje mogućnost da koruptivno ponašanje jednog javnog zvaničnika može da dovede pojedinca kome su ljudska prava povređena jednim takvim ponašanjem do statusa žrtve. Međutim, kako bi se ovo dogodilo, bilo bi neophodno da se utvrdi povezanost između navodnog koruptivnog ponašanja i štetne posledice po ljudska prava tog pojedinca.
22. U vezi sa prethodno pomenutim, Komisija konstatuje da podnosilac žalbe nije predstavio dokaze koji bi omogućili Komisiji da shvati da je on/a pretrpeo/la lično štetne posledice usled navodnog ponašanja opštinskih organa vlasti ili njegovo/njeno nezadovoljstvo sa navodnom neprikladnom raspodelom dela opštinskog budžeta. Nije pokazano da je odluka da se obustavi istraga imala uticaja na ljudska prava podnosioca žalbe, pa čak i na ljudska prava ostalih osoba koje su podnele svoje žalbe tužilaštvu povodom tog pitanja.
23. Prema tome Komisija zaključuje da podnosilac žalbe ne može da tvrdi da je žrtva povrede ljudskih prava od strane EULEX-a na Kosovu unutar značenja pravila 25. paragraf 1. iz pravilnika o radu.

IZ TIH RAZLOGA, KOMISIJA, JEDNOGLASNO

Nalazi da je žalba neosnovana unutar značenja člana 29. (e) iz svog pravilnika o radu, i

PROGLAŠAVA ŽALBU NEPRIHVATLJIVOM.

U ime Komisije,

John J. RYAN
Viši pravni službenik

Magda MIERZEWSKA
Predsedavajući član Komisije